

7. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Eylem Araştırması: Anti-masal Oluşturma

Naciye Kara *

Derya Yıldız ***

MAKALE BİLGİSİ

Geliş:26.08.2024

Düzeltilme:19.09.2024

Kabul:24.09.2024

Doi:10.31464/jlere.1538645

Anahtar Sözcükler:

yaratıcı yazma becerisi

anti-masal oluşturma

eylem araştırması

yazma eğitimi

ÖZET

Yaratıcı yazma becerisi yaratıcı düşünme becerisi edinmiş olmanın yanı sıra bu yaratıcılığı yazıya dökülebilmeyi de gerektiren üst düzey bir beceridir. Bu bakımdan da 21. yüzyılda bireylerin sahip olmaları gereken en önemli becerilerden biri olarak görülmektedir. Bu araştırma ile 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmada yaratıcı yazma etkinlikleri ile anti-masalların oluşturulduğu nitel araştırma yöntemlerinden biri olan eylem araştırması kullanılmıştır. Araştırma eylem planı çerçevesinde ilerlemiştir ve öğrencilerin anti-masal oluşturmaları sağlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır örnekleme yöntemiyle oluşturulmuştur. Çalışma, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde yedinci sınıfta öğrenim gören beş öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler "Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu" ve görüşme yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verilerinden yönelimle öğrencilerin anti-masalları ilgi çekici buldukları ve yapılan etkinliklerle yaratıcı yazma becerilerinin geliştiği belirlenmiştir.

Bilgilendirme

Bu araştırma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Yayın Etiği Bilgilendirme

Bu çalışma bilimsel yayın etiğine uygun olarak yapılmıştır. Bu çalışma için Etik Kurul onayı alınmıştır. Araştırmanın etik kurul izni Necmettin Erbakan Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulundan 10.09.2021 tarih ve 2021/476 sayılı kararı ile alınmıştır.

Yazarların Katkı Oranı

Yazarların katkı oranları eşittir.

Çıkar Çatışması

Bu çalışmada bir çıkar çatışması yoktur.

Gönderim

Kara, N., & Yıldız, D. (2024). 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması: Anti-masal oluşturma. *Journal of Language Education and Research, 10 (2), 448-479.*

* Bilim uzmanı, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2695-2734>, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkçe Eğitimi ABD, ncykara12@gmail.com

*** Prof. Dr., ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1981-072X>, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkçe Eğitimi ABD, dcyildiz@erbakan.edu.tr

Giriş

İletişim anlama ve anlatma olmak üzere iki ana beceriden oluşmaktadır. Okuma ve dinleme anlama becerisini, yazma ve konuşma ise anlatma becerisini kapsamaktadır. Her beceri ayrı bir öneme sahiptir ve bir bütün içerisinde hepsinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Özdemir ve Binyazar'a (2006) göre insan, kendini ifade etmek isteyen bir varlıktır. İnsanın bu isteklerini hayata geçirme yollarından birisi de yazma duygusudur. Yazma kişisel bir gereksinimdir. İnsanlar yazarak başından geçen olayları, kalbindeki duyguları ve zihninden geçen düşünceleri, tasarıları karşındaki kişiye ya da topluma dil ile aktarır. Bu bağlamda dış dünyasını ve iç dünyasını daha iyi tanıyan insan, farklı bakış açılarıyla hayata bakmayı bilir. Aktaş ve Gündüz'e (2011) göre yazılı anlatım duygu, düşünce ve olayları bir plan çerçevesinde olmak üzere dili en estetik biçimde kullanarak insanlara aktarmak ve kalıcı duruma getirmektir.

Yazma eğitiminde unutulmaması gereken en önemli ve ilk adım öğrencide yazma isteği oluşturmaktır. Yazma becerisinin geliştirilmesi için ilk olarak öğrencinin yazmaya güdülenmiş olması atlanmaması gereken bir aşamadır. Öğrencide yazma isteği oluşturulduktan sonra bol yazma etkinlikleri ile bu beceri geliştirilebilir. Oral'a (2003) göre yazma sürecinde ürün merkezli yaklaşım ve süreç temelli yaklaşım olmak üzere iki ana yaklaşım bulunmaktadır. Ürün merkezli yaklaşımda, yazı yazmak düşüncelerin kaydedilmesidir. Bu yaklaşımda öğretmen, öğrencinin yazısını teknik ölçütlere göre değerlendirir. Süreç merkezli yaklaşımda ise yazı, düşüncenin ve dilin keşfedilmesi, yenilenip değiştirilmesi olarak görülmektedir. Bu yaklaşımda öğrenciyi farklı süreçler beklemektedir. Öğrenci, yazısını yazmadan önce ve yazma sırasında ön yazım, taslak yazma, gözden geçirip düzeltme, yazım işlemi bitene kadar uyumun korunması süreçlerini tamamlar. Süreç temelli yazma sürecinde öğretmen rehber ve modeldir. Süreç yaklaşımında yazma, yaratıcı bir etkinlik olarak görülmektedir. Dolayısıyla yaratıcı yazma yaklaşımı yazma öğretiminde süreç merkezli bir yaklaşım olarak değerlendirilebilir.

Sürekli gelişen ve küreselleşen dünyada yaratıcı düşünen, eleştirel bakış açısına sahip, problemlere farklı çözümler üreten bireylere duyulan gereksinim sürekli olarak artmaktadır. Bu noktada ise karşımıza nitelikli bireyler yetiştirmede rolü büyük olan eğitim çıkmaktadır. Çağımızda benimsenen eğitim anlayışında sorgulayan öğrenci önemli yer tutmaktadır. Öğrenci kendisine verilen bilgiyi hemen kabul etmeyip kendi zihin süzgecinden geçirerek ve sorgulayarak bilgiyi elde etmelidir. Sorgulayan ve eleştirel düşünen eğitim anlayışında ise "yaratıcılık" kendini göstermektedir.

Ak'a (2011) göre bir toplumun gelişmesi ile o toplumdaki öğretmenlerin ve öğrencilerin yaratıcılığına önem verilmesi arasında bir bağ vardır. Yaratıcılık ile toplum kalkınmakta ve gelişmektedir. Foster (2005) yaratıcılığın eski bilgiyi kullanarak yeni bir düşünce üretmek demek olduğunu ve bu potansiyelin her bireyde bulunduğunu belirtir. Yaratıcılık zeki insanlara özgü bir beceri değildir ve her insanda bu beceri bir biçimde bulunmaktadır. Robinson (2001) da yaratıcılığın her bireyde olduğunu ve organize, aktif bir biçimde bir şeyler üreten insanların yaratıcı olarak tanımlandığını belirtir.

Yıldırım'a (1993) göre düşünmeye yönelten, sorgulatan, özgüven kazandıran, kalıplardan uzaklaşmış bir eğitim programı yaratıcı düşüncenin temellerini oluşturur. Bu

bağlamda yaratıcı düşünme becerisinin geliştirilmesinde ki en büyük görev eğitim kurumlarına düşmektedir.

Yapılandırıcı yaklaşımın eğitim kurumlarında benimsenmesi ile birlikte yaratıcılık da okulların ulaşmak istediği amaçlar arasında yerini almıştır. Gardner'a (2009) göre yaratıcılığın gelişmesi için öğrenciyi merkeze alan bir programın benimsenmesi gerekmektedir. Ne yazık ki sınav merkezli eğitim sistemlerinde bu beceriyi geliştirmek mümkün değildir. Sınavdan yüksek bir başarı elde etmeye çalışmak zorunda olan okullarda, çocuk ezberci bir eğitim anlayışı ile karşı karşıya kaldığından kendisini özgür hissedemez ve fikirlerinin desteklenmediği bir ortamda yaratıcılığını geliştiremez. Yaratıcılık, sınıf içinde serbestlik ortamı kurularak desteklenir ve beslenir. Bu serbestlikler, teknik biçimde yazmanın sınırlanması ve hata yapma korkusunun kaldırılmasıyla oluşturulabilir (Öztürk, 2007).

Yaratıcı yazma, dış dünyadan elde edilen gözlemlerin, fikirlerin farklı bir biçimde ortaya konmasıdır (Aşılıoğlu, 1993). Dolayısıyla yaratıcı yazmada öğrencinin deneyimlerini, yaşadıklarını, duygu -düşüncelerini farklı ve ilginç yöntemlerle yazıya aktarması son derece önemlidir. Bunu yapmak ise yaratıcı düşüncenin ve yazma becerisinin geliştirilmesi ile mümkündür.

Dünyada eğitim programlarının yaratıcılığa önem vermeye başlamasıyla birlikte ülkemizde de yenilenen eğitim programımızda yaratıcılık önem kazanmış ve hemen her derste yaratıcılığa yönelik yaklaşımlar ve etkinlikler benimsenmiştir. Yapılandırıcı eğitim anlayışıyla birlikte Türkçe dersi öğretim programındaki yazma becerisi de diğer dil becerileri gibi yeniden şekillenmiştir ve yaratıcı yazma önem kazanmıştır. Yaratıcı yazma becerisi yaratıcı düşünme becerisi edinmiş olmanın yanı sıra bu yaratıcılığı yazıya dökebilmeyi de gerektiren üst düzey bir beceridir. Bu bakımdan da 21. yüzyılda bireylerin sahip olmaları gereken en önemli becerilerden biri olarak görülmektedir.

Ak'a (2011) göre yazma becerisini geliştiren etkinlikler aracılığıyla zihinsel beceriler devreye girer ve bu zihinsel becerilerin çalışmasıyla birlikte hem yazma becerisi hem de yaratıcılık gelişmektedir. Yaratıcı yazma öğrencide yazma isteği ve ihtiyacı oluşturan yazma yaklaşımlarından biridir. Yaratıcı yazma sayesinde öğrencilerin yaratıcılıkları gelişir ve böylelikle öğrenci duygularını, düşüncelerini, hayallerini farklı bakış açılarıyla aktarır.

Yaratıcı yazma yöntemi kişinin kendi iç dünyasını keşfetmesini ve bunu paylaşmasını, hayal gücünün zenginleşmesini, yazmaya karşı olumlu tutum sergilemesini, eleştirel düşünebilmesini, kalıplardan sıyrılabilmesini, özgün ve eğlenceli bir dünya yaratabilmesini, iletişim becerilerini geliştirebilmesini ve zihnindeki düşünceleri etkili bir biçimde kâğıda dökmesini sağlar (Ataman, 2006).

Gülyüz (2006), yaratıcı yazmayı var olan bilgiyi yeniden ortaya koyma etkinliği biçiminde ifade eder. Yaratıcı yazmada öğrenci cesur, meraklı, özgür olmalıdır. Ama bu serbestlik yazının dağınıklığına, özensizliğine yol açmaz. Aksine sistematik bir düşünce yapısı ile yazının en güzel ve özgün biçimde ortaya çıkmasını sağlar. Fakat iyi bir yaratıcı yazı için öğrencinin yaratıcılık potansiyelinin ortaya çıkarılması gerektiği unutulmamalıdır. Öğrencinin düşünme becerileri geliştirilmeli ve yaratıcı yazma için uygun ortam hazırlanmalıdır. Öğrencinin dış dünyayı ve benlik algılarını keşfetmesi, kendi duygu ve düşünce dünyasını tanıyıp hayal güçleri aracılığıyla zihnindekileri özgün bir biçimde aktarması sağlanmalıdır.

Kasap'a (2019) göre yaratıcı yazmanın asıl amacı kişilerdeki yaratıcı gücü ortaya çıkarıp yazılı anlatım becerisini geliştirmektir. Okullarda bu amaca ulaşmak için birçok teknik uygulanmaktadır. Türkçe eğitiminde yazma becerisi kazandırılırken farklı edebî türlerden faydalanılır. Oğuz (2017), yaratıcı düşünme sürecinde öğrencilerin hem dili hem de yazma becerisini geliştirmeye yönelik kullandıkları edebî türlerden birinin de masal olduğuna dikkat çeker.

Boratav'a (2000) göre masal söz ile söylenmiş, inançlara ve geleneklere bağlı kalmayarak hayal gücü ile oluşturulan ve okuru inandırma çabasında olmayan kısa anlatılardır. Elçin (2005) için masal mekânı, kahramanları belli olmayan olayların anlatıldığı hikâyelerdir. Karatay (2007) masalların inançlara, geleneklere bağlı kalması noktasında Boratav'dan (2000) farklı düşünmüş ve bu konuya farklı bir bakış açısı getirmiştir. Karatay'a (2007) göre masallar insanı konu alan bir edebî türdür. Masallarda insanın doğa ile mücadelesi anlatıldıkça inançlara, geleneklere, folklorla ait motiflere de yer verilmiştir. Masallarda yer alan millî unsurlar bazen başka ülkelerin masallarında da görüldüğünden masallar hem millî hem de evrensel değerleri içinde barındırır ve bu değerleri yeni nesillere aktarır.

Kantarcıoğlu (1991), masallarda genellikle iyilik-kötülük, adalet-zülüm, doğruluk-haksızlık gibi karşıt olguların kahramanlar ve kahramanların hayalleri aracılığıyla ele alındığını belirtir. Ayrıca ele alınan bu olgular kalıplaşmış evrensel temalardır. Karatay'a (2007) göre çocukların düşünce ve hayal dünyalarını geliştiren masallar insani değerlerin ve erdemlerin de gelişmesini sağlar. Masallar çocuğun değer gelişimine, hayal gücünün zenginleşmesine, dil becerisine olumlu katkı sağlamaktadır. Masallar, çocuğun, içinde bulunduğu dünyanın ve milletin etik kurallarını, değerlerini bir eğlence dünyası ile aktarır. Bu masallarda merkezde bir ana kahraman vardır ve masal bu kahramanın çevresinde şekillenir. İdeal varlık olan ana kahramanın karşısında ona zıt bir kahraman vardır. Ana kahraman iyilik-kötülük, doğru-yanlış, adalet- zülüm vb. mücadeleler içerisinde yer alır. Bu zıtlıklar ile çocuğun zihninde gerçek yaşama ilişkin bir fikir oluşur. Çocuk bunu gerçeği ve hayali birleştiren masallar ile becerir. Masallarda iyi ve kötü tipler aracılığıyla örnek davranışlar ifade edilir. Her zaman iyinin kazanıp kötünün kaybettiği masallar aracılığı ile çocuk hayattaki bazı erdemleri kazanır.

Oğuz'a (2017) göre çocuk yaşadıklarını kendi zihin dünyasına göre anlatmak ister. Çocuk konuşarak anlatma ihtiyacı hissettiği gibi yazarak anlatma ihtiyacı da hisseder. Bu bağlamda Türkçe eğitiminde yazma becerisi geliştirilmeye çalışılırken çocukların sevdiği masal türü bir aracı olarak kullanılabilir.

Yaşamın erken dönemlerinden itibaren karşılaşılan masallar kimliklerimize, toplumsal algılarımıza yön verir ve benliğimizin oluşumunda etkili olurlar. Bu bağlamda masallar çocukların toplumsal cinsiyet rollerini öğrenmelerinde son derece etkilidir. Masallarda yer alan ve eşitlik ilkesine aykırı olan toplumsal cinsiyet rollerinin ve ataerkil bir yapının da olduğu muhakkaktır. Sezer (2015) çalışmasında geleneksel masallarda kadınlara atfedilen güzellik yargısı, kadınların itaatkâr olma durumu ve işgücünden mahrum edilmesi ve kadınların bağımsızlık korkusu gibi ideolojileri incelemiştir. Masallarda zayıf, güzel, saf, sessiz ve aykırı olmaması gerektiğine inanılan kadınlar her zaman erkekler tarafından kurtarılmayı bekler ve bu kadınlar ancak yakışıklı prenslerinin kahramanlıkları ile mutlu sona

ulaşabilir. Çocuklara eşitlikçi, akılcı bir yapı sunmayan bu geleneksel masalların dönüştürülmesi sağlanarak çocukların eğitiminde kullanılan masalarda egemen söylemler ve eşitsizlik içeren yargılar incelenip kaldırılabilir. Bu bağlamda alan yazında yeni bir kavram ortaya çıkmaktadır: Anti-masal. Masalların değişimini, dönüşümünü ve yeniden yazılmasını kapsayan anti-masal karşı masal adı ile de kullanılmaktadır. Anti-masal ile çocuklar hem yaratıcı yazma becerisi ile hem de çağa, eşitliğe uygun masallar ile karşılaşır ve bu masalları oluşturabilirler.

Değişen ve gelişen dünyada geleneksel masal anlayışına bazı eleştiriler getirilmiştir. Bu eleştirilerin dayandığı temel nokta ise masalların ataerkil bağlamda yazılmış olmaları ve çocuğun dünyasına erkek egemen toplum yaşamını sunmasıdır. Köse'ye (2015) göre daima iyinin kazanıp kötünün kaybettiği, erkeklerin kahramanlıklarını sergilediği, prensi tarafından kurtarılmayı bekleyen kadınların etrafında dönen bu konular toplumun ahlakını yansıtan ve kendi adalet anlayışı ile ahlakın adresini gösterir niteliktedir. Dolayısıyla masallar, hatalı bir yaşamın şekillenmesine hizmet etmektedir.

Feminist düşünce yapısının toplumda kabul görmeye başlaması ile edebiyatta toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı yeni eleştiriler gelmiştir ve geleneksel masallar da bu eleştirilerden payını almıştır. Taş (2016) feminizmi, hiçbir ayırım yapmadan kadınların yalnızca kadın oldukları için yaşadıkları haksızlıkları, sorunları ele alan bir bilim dalı şeklinde tanımlar. Arat'a (2010) göre feminizm tarihte ilk olarak 1837 senesinde Fransa'da kullanılmıştır. Feminizmi bir terim olarak ilk kez kullanan kişi ise 1872'de Fransız yazar Alexandre Dumas olmuştur. Feminizm, TDK tarafından "Toplumda kadının haklarını çoğaltma, erkeğinkiler düzeyine çıkarma, eşitlik sağlama amacını güden düşünce akımı, kadın hareketi" olarak tanımlanmıştır.

Moran'a (2014) göre feminizmin bir edebiyat kuramı olarak ortaya çıkışı 1960'lı yıllarda Amerika ve Avrupa'da sosyal-siyasal mücadeleler neticesinde feminizmin yazın alanına girmesiyle olmuştur. Feminist eleştirinin edebiyat alanında ortaya çıkması ile kadın yazarlar kendi hak ve özgürlüklerine eğilerek kitaplarında bu konuları işlemişlerdir. Feminist edebiyat ile kadının dışlanması, erkek egemen dil reddedilmiştir.

Feminizm ile edebiyata getirilen eleştiriler edebî türler üzerinde tartışmalar yaratmıştır ve bu bağlamda masala da birçok eleştiri getirilmiştir. Ataerkil bir düzen ve düşünce sistemi içinde yazılan geleneksel masallar çocukları toplumsal cinsiyet eşitliğinden uzaklaştırmaktadır. Evine ve ailesine bağlı, kendisinden çok ailesini önemseyen, daima iyi niyetle düşünen ve prensi tarafından kurtarılmayı bekleyen kadınlar masalların ele aldığı kadın tiplerindedir. Masalarda iyi-kötü zıtlığı hep işlenir. Kadın kahramanlarda da bu zıtlık işlenmektedir. Agvan ve Asutay'a (2018) göre iyi kalpli kadın bedensel olarak güzeldir; kötü kalpli kadın ise çirkinidir. Geleneksel masalarda temel düşünce, güzellik-çirkinlik üzerine kuruludur. Bir kadın ne kadar güzelse o kadar iyidir ve bir kadın ne kadar güzelse toplum tarafından o kadar kabul edilir. Kadının toplumda var olması bir kalıba sokulmuş olan güzellik algısı ile doğru orantılıdır.

Geleneksel masalarda kadının hayatı evden, aileden ibarettir. Evde temizlik yapan, mutfaktan çıkmayan, eşini daima hazır bir biçimde bekleyen kadın, ideal kadındır. Kadının kendisine ait bir dünyası ve özel alanı yoktur. Geleneksel masalardaki aile yapısı bireyselliği saygısızlık olarak görür ve kadının dünyasını eril bireyin isteğine göre şekillendirir.

Masallarda kadın çoğunlukla bir erkek tarafından kurtarılmayı bekler, kendisi herhangi bir mücadele içerisinde girmez çünkü bu mücadeleye girmek için yetersiz görülmektedir. Sezer'e (2010) göre evlilik masallarda her sorunun çözümü olarak karşımıza çıkmaktadır. Evlilikle beraber olumsuzluklar olumlu bir duruma dönüşür ve evlilik ile sınıf atlanır.

Agvan ve Asutay (2018), masallarda evlilik kararı alınırken kadının fikrine gerek olmadığını söyler. Yalnızca erkeğin evliliği istemesi yeterlidir çünkü karar alıcı taraf erkektir. Kadınlar da evliliği bir çözüm, kurtuluş olarak gördüklerinden bu ataerkil düzene karşı çıkmaz.

Kadının ölümü hak ettiği düşüncesi de masalarda yer alabilmektedir. Bu bağlamda "Pamuk Prenses" masalı örnek olarak gösterilebilir. Pamuk prensesin üvey annesi sırf üvey kızı kendisinden daha güzel olduğu için prensesin ölmesi gerektiğini düşünür. Öldürme eylemini gerçekleştirmede ilk aracı ise erkek bir avcıdır. Avcının bunu başaramaması üzerine üvey anne öldürme işini üstlenir (Sekmen, 2017). Bu bağlamda kadın cinayetlerinin yüz yıllar öncesinde bile var olduğunu ve edebiyatın, masalın da bunu yadırgamadan işlemesi oldukça dikkat çekmektedir. Üstelik örneği verilen masalı çocuklar okumakla kalmamıştır; büyük bir pazarlama ile medya dünyasına sunulan masalın çizgi filmini izlemeye maruz bırakılmıştır.

Masalların elbette yararları da vardır. Sözlü kültür çevresinde oluşturulmuş masalların önemi özellikle çocuk edebiyatı alanındaki çalışmalarla vurgulanmıştır. Masalların içerdiği sözvarlıkları, düş dünyaları çocuğun gelişimine, dil becerisine ve hayal gücüne katkı sağlamaktadır; fakat bu edebî türün olumsuzluklarını da görüp sorunlara çözüm yolları getirmek gerekmektedir. Geleneksel masalların en büyük sorunu ise bahsi geçen toplumsal cinsiyet eşitliği kavramıdır. Masallardaki toplumsal cinsiyet eşitliğine eğilen araştırmacılar sayesinde masalların farklı biçimleri çıkmaya ve üretilmeye başlamıştır. Masala getirilen eleştirilerle birlikte masalı yeniden yazma veya masalı değiştirme gibi yöntemler oluşturulmuştur. Bunlarla birlikte alan yazında yeni bir kavram olan "anti-masal" ortaya çıkmıştır. Masalların değişimini, dönüşümünü ve yeniden yazılmasını kapsayan anti-masal karşı masal adı ile de kullanılmaktadır. Anti-masal ile çocuklar hem yaratıcı yazma becerisiyle hem de çağa, toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun masalarla karşılaşır ve hatta bu masalları oluşturabilirler. Böylelikle çocuklar yeni bir türü yaratıcı yazma yöntemini kullanarak oluşturmuş olacaklardır.

Yaratıcı bir yazı üretmek için hayal gücünü sınırsız kullanmak ve eleştirel düşünmek gereklidir. Bu bağlamda çocukların hem eğlenmesini hem de düşünmesini sağlamak önemlidir. Bu da yeni ve çağa uygun yöntem-tekniklerle mümkündür. Anti- masal işte bu noktada devreye girmektedir. Anti-masal kullanımının çocuğun eleştirel düşünmesini, yaratıcı yazmasını ve var olanı değiştirme imkânını sunması açısından yararlı olacağı düşünülmektedir. Anti-masal ile çocuk kabul görmüş tabuları yıkarak masaldaki geleneğin dışına çıkar ve masalı modern dünya ile birleştirir. Bu da yaratıcı yazmanın en güzel örneklerini doğurur.

Araştırma ile ilgili alan yazında yaratıcı yazma becerilerine yönelik çalışmalar mevcuttur. Maltepe (2006), Türkçe derslerindeki yazma çalışmalarını ve yazılı anlatım çalışmalarını yaratıcı yazma yaklaşımına göre değerlendirmeyi amaçladığı çalışmasında, Türkçe derslerindeki uygulamaların öğrencileri yaratıcı yazmaya yönlendirebilecek süreçlere

sahip olmadığı, öğrencilerin yazılarında yaratıcı düşüncelerin yer almadığı ve değişime kapalı düşüncelere sahip oldukları sonucuna ulaşmıştır.

Beydemir'in (2010) araştırmasında yaratıcı yazma yaklaşımı ile uygulama yapan öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik tutumlarının olumlu olduğu, yazma erişilerinin arttığı ve yazılarında yaratıcı unsurlara daha çok rastlandığı belirlenmiştir. Akdal (2011) çalışmasında, metinler arası okuma yapmanın yaratıcı yazma becerilerinin gelişmesinde etkili olduğunu tespit etmiştir. Pawliczak (2015) araştırmasında, yaratıcı yazma görevlerinin olumlu etki alanlarının temelde dilbilgisi, sözcük bilgisi ve hayal gücünü etkilediği tespit etmiştir.

Anti-masal (karşı masal) kavramına yönelik çalışmalar daha azdır. Anti-masal kavramının adının doğrudan geçtiği tek çalışma Agvan ve Asutay'a (2018) ait olan "Bir Anti-Masal Örneği Olarak Cam Ayakkabıları Reddeden Vejetaryen Külkedisi" makalesidir. Agvan ve Asutay (2018) araştırmalarında kadının özgürlüğünü öne çıkaran Anti-Külkedisi masallarından Nunila Lopez'in "Vejetaryen Külkedisi" anti-masalını feminist masal eleştirisi bakış açısıyla değerlendirmiştir. Araştırmada erkek egemen zihniyetin oluşturduğu klasik Külkedisi'nin karşısında; kalıpları reddeden ve sisteme karşı çıkarak bağımsızlığı için mücadele eden bir Anti-Külkedisi bulunur. Anti-Külkedisi Agvan ve Asutay'ın (2018) söylemi ile "uykudan uyandırıcı bir alarmdır." Bu bağlamda "Cam Ayakkabıları Reddeden Vejetaryen Külkedisi" anti-masalı toplumsal cinsiyet rollerini eleştirip ideal örnekleri ortaya koyduğundan başarılı bir anti-masal olarak değerlendirilmiştir.

Anti-masal kavramının doğrudan araştırma konusu olduğu çalışmalar her ne kadar yetersiz de olsa bu kavramı içine alan ismi yeniden yazma örneği olarak masallar, masalların değişimi, masalların dönüşümü, masal ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi adlandırılan araştırmalar da anti-masalı kapsamaktadır. Konu ile ilgili bazı çalışmalar şu aşağıda verilmiştir:

Malafantis ve Ntoulia (2011), çalışmasında popüler masalların kalıcılığının bunları yeniden yazma, dönüştürme ve her çağa, topluma uyum sağlama kapasitelerinden kaynaklandığını belirtmektedirler. Araştırmacılar makalede popüler masalların yeniden yazılmasının birçok fırsat sunduğunu ve bunun yeni anlatıları, yeni biçimleri ortaya çıkarttıklarını tespit etmişlerdir.

Oğuz (2017), çalışmasında masallar aracılığıyla yaratıcı yazma etkinlikleri gerçekleştirmiştir. Türkçe derslerindeki masallardan yola çıkarak öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinin incelendiği çalışmada yaratıcı yazma etkinliklerinin masalları birleştirme ile gelişim kaydettikleri tespit edilmiştir.

Sekmen (2017), araştırmasında masalları toplumsal cinsiyet yönü ile ele almıştır. Toplumsal cinsiyet rolleri, filmin ve masalların karşılaştırılmasıyla incelenmiş ve çalışma sonunda filmin masallarda yer alan toplumsal cinsiyet kurallarına bağlı olduğu ve kadının pasifleştirildiği, güçlü olan kadınların kötü kahramanlar olarak nitelendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Arda'nın (2018), çalışmasında Angela Carter'ın "Kanlı Oda" adlı öyküsü, Lacan'ın benlik gelişimi, Laura Mulvey'in kadınların ataerkil sistem içinde sinemada nasıl temsil edildikleri üzerine geliştirdiği "Eril Nazar" ve Clarissa P. Estés'in Kurtlarla Koşan Kadınlar-

Vahşi Kadın Arketipine Dair Mit ve Öyküler adlı kitabında Jung temelli bir yaklaşımla kullandığı “Kadının Erginlenmesi” kavramları değerlendirilmiştir.

Demir (2021), masalların çocuklara hitap eden basit anlatılardan ibaret olmadığını, bu edebî türün çocukların toplumsal cinsiyet rollerini eşit olmayan bir şekilde işleyerek ataerkillik, evlilik, bekâret, güzellik ve rekabet gibi konularda bireylere kültürel bir yol çizdiğini belirtmiştir.

Yaratıcı yazma becerisi yaratıcı düşünme becerisi ve bu yaratıcılığı yazıya dökkebilmeyi de gerektiren üst düzey bir beceridir. Bu bakımdan da 21. yüzyılda bireylerin sahip olmaları gereken en önemli becerilerden biri olarak görülmektedir. Bu araştırma ile 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmada yaratıcı yazma etkinlikleri ile anti-masalların oluşturulduğu eylem araştırması kullanılmıştır.

Öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmek için öğrencilerin ilgi ve merak ile katılacakları, ortaya bir sentez koymalarını sağlayacak farklı yazma etkinliklerine yer verilmelidir. Bu bağlamda zengin hayal dünyası ile yazılmış masallar, yaratıcı yazma etkinliklerinde kullanılan edebî türlerdendir. Fakat geleneksel masallar çocukların özgür, yenilikçi ve eşitlikçi bir fikir ortaya koymalarını engellemektedir. Geleneksel masallar kalıp yargılarla oluşturulmuştur ve bazı dayatmaları içermektedir. Bu araştırma masalların bu eksikliğini gidermeye çalışmıştır. Araştırma öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmeye yönelik olduğundan önemlidir.

Anti-masal aracılığıyla yazma etkinliklerinin öğrencilerin dikkatini çektiği ve yaratıcı yazma becerilerini artırdığı düşünülmektedir. Ayrıca alan yazının incelenmesi sonucunda “Anti-masal ve Yaratıcı Yazma” ilişkisine değinen araştırmaların oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Yürütülen eylem araştırması ile çalışmanın alan yazındaki bu boşluğu dolduracağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amaçları ve Araştırma Soruları

Bu çalışmada yaratıcı yazma etkinlikleri ile anti-masalların oluşturulduğu eylem araştırması aracılığı ile 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Uygulama öncesi öğrencilerin yaratıcı yazma becerileri nasıldır?
2. Uygulama sürecinde gerçekleştirilen yaratıcı yazma etkinlikleri ile anti-masal oluşturma çalışmalarının öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini nasıl etkilemiştir?
3. Uygulama sürecine ilişkin öğrencilerin görüşleri nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan ‘eylem araştırması’ kullanılmıştır. Eylem araştırmasında araştırmacılar, kendilerinin de kişisel olarak dâhil oldukları, belirli bir durumun koşullarını değiştirmelerini sağlayacak bilgiyi elde etmeye yoğunlaşır. Eylem araştırmasında deneklerin çalışmaya aktif katılım sağlamaları önemlidir (Büyüköztürk vd., 2019). Kuzu’ya (2009) göre eylem araştırmasının eğitim alanındaki en

önemli amacı, eğitim alanındaki gerçekleri anlamak ve değiştirerek geliştirmeye çalışmaktır. Uygulama ortamında uygulayıcıyı rahatsız eden bir durum, geliştirilmesi gereken ya da yeni bir yaklaşımı deneme; eylem araştırmalarının olası konu kaynakları arasında yer alır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). McNiff (2002) eylem araştırmasının temelini bir problem belirleme, bu probleme çözüm önerisi hazırlama, bu öneriyi deneme ve değerlendirmeden oluştuğunu ifade eder. Bu çalışmada 7. sınıf öğrencilerine yönelik yaratıcı yazma becerilerini geliştirici anti-masal oluşturmaya dayalı bir eylem araştırması yürütülmüştür. Araştırmada, yaratıcı yazma etkinlikleri uygulama ortamında denendiği için araştırma yöntemi olarak eylem araştırması yöntemi seçilmiştir.

Eylem araştırmalarında daha çok nitel araştırma yaklaşımı kullanılırken nitel ve nicel veri toplama yöntemlerinden yararlanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Nicel veri toplamak amacıyla, öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine, uygulanan etkinliklerin etkisini test etmek için öğrencilere etkinlikler öncesinde ve sonrasında “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” uygulanmıştır. Nitel veri toplamak için ise araştırmacı notları ve öğrencilerin sürece ilişkin görüşlerini alabilmek için görüşme formları kullanılmıştır.

Yayın Etiği

Bu çalışma Araştırma ve Yayın Etiğine uygun olarak yürütülmüştür. Araştırmanın etik kurul izni Necmettin Erbakan Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulundan 10.09.2021 tarih ve 2021/476 sayılı kararı ile alınmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle oluşturulmuştur. Büyüköztürk vd., (2017) amaçlı örnekleme yönteminin çalışma amacına uygun durumların seçilerek detaylı araştırma yapılmasına olanak verdiği dikkat çekmiştir. Patton (2018) da kolay ulaşılabilir örnekleme yönteminin hızlı ve araştırmacıların en kolay biçimde erişebilecekleri kişileri çalışmaya dahil edilmeyi sağladığını ifade eder.

Araştırma, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde Kahramanmaraş ili Yeşilyöre Ortaokulu’nda 7/A şubesindeki beş öğrenci ile yürütülmüştür. Öncelikle öğrencilerden bir masal yazmaları istenmiş ve bu masallar “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” kullanılarak değerlendirilmiştir. Formdan en düşük puanı alan beş öğrenci çalışmaya dâhil edilmiştir. Öğrenci sayısı, eylem araştırmasının doğasına uygun olarak ve etkinlikler göz önünde bulundurularak belirlenmiştir. Büyüköztürk vd., (2017), eylem araştırmasının bu durumla doğrudan ilgili kişiler tarafından gerçekleştirilmesi gerektiğini belirtir. Öğrenciler araştırmacılarından birinin kendi öğrencileridir. Eylem araştırmalarında amaç bir soruna çözüm önerisi sunmak olduğu için yaratıcı yazma becerisi en düşük olan öğrenciler çalışmaya seçilmiş ve yaratıcı yazma becerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

Sürecin başında öğrencilere ve velilerine araştırma süreci anlatılmış ve öğrenciler gönüllülük esası ile çalışmaya dâhil olmuşlardır. Öğrencilerin üçü kız, ikisi erkektir. Çalışmada öğrenciler “Ö1-Ö5” biçiminde kodlanmıştır.

Eylem Planı

Zuber-Skerritt (2001), eylem araştırmasında uygulama ihtiyacına göre farklı süreçlerin izlenebileceğini belirtir. Buna göre önce problem tespit edilmiş, daha sonra eylem planı hazırlanmış, eylem uygulamaya konulmuş, daha sonra veriler analiz edilerek değerlendirilmiştir.

Araştırmada öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi için eylem planı oluşturulmuştur. Bu planın hazırlanmasında ve tüm uygulama süreçlerinde yazma becerileri üzerine çalışmaları bulunan iki akademisyenden görüş alınmıştır. Akademisyenlerin görüşleri doğrultusunda yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesinde kullanılacak aşağıdaki eylem planı hazırlanmıştır:

Uygulama Öncesi: Problemin belirlenmesi, alan yazın incelemesi, araştırma yönteminin belirlenmesi, yaratıcı yazma ders planlarının hazırlanması, veri toplama araçlarının belirlenmesi, uygulama planının hazırlanması, gerekli izinlerin alınması.

Uygulama Sırası: Uygulamaların yürütülmesi, verilerin çözümlenmesi.

Uygulama Sonrası: Verilerin değerlendirilmesi, öğrenci görüşlerinin alınması, verilerin düzenlenmesi ve araştırmanın raporlanması.

Uygulama Süreci

Çalışma 2020-2021 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde 12 Ekim- 4 Ocak tarihleri arasında yürütülmüştür. Uygulama önce 26 saatlik ders planı olarak planlanmıştır. Ancak eylem araştırmasının doğasına uygun olarak yaratıcı yazma etkinlikleri değerlendirilmiş, öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda ilave etkinliklerle ders planları oluşturulmuş ve böylece toplamda 32 saatlik bir uygulama yürütülmüştür. Aşağıda uygulama süreci verilmiştir:

Çizelge 1. Uygulama Süreci

Hafta	Ders saati	Uygulama	
1.	1.	2	Serbest masal yazma ve uygulamaya katılacak öğrencilerin belirlenmesi
2.	2.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Cluster metodu
3.	3.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Cümle birleştirme
	4.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Müzik ve fotoğraf eşliğinde yazma
		2	Yaratıcı yazma etkinliği: Otobiyografik şiir yazalım
4.	5.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Keloğlan'a yeni maceralar
5.	6.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Çikolata fabrikasına oda hazırlama
		2	Yaratıcı yazma etkinliği: Grup içinde yaratıcı yazma
6.	7.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Bir ada yaratıyorum
		2	Yaratıcı yazma etkinliği: Ayakkabılar ve şapkalar
7.	8.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Farklı devam etseydi ne olurdu
8.	9.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Pencereden gördüklerim

9.	10.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Kayıp insan
		2	Yaratıcı yazma etkinliği: Düşünce kümeleri
10.	11.	2	Yaratıcı yazma etkinliği: Özel mülkiyet tekniği
11.	12.	2	Anti-Masal yazma

Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Veriler araştırmacılar tarafından alan uzmanlarının görüşleri alınarak hazırlanan “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” aracılığı ile toplanmıştır. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu; “Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma, Masala yeni bir başlık koyma, Masala sıra dışı fikirler ekleme, Masala yeni kahramanlar ekleme, Masalda var olan kahramanların özellikleri değiştirme, Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme, Masala yeni mekânlar ekleme, Masalda var olan mekânların ve olayların özelliklerini değiştirme, Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma, Masala yeni ve etkileyici bir son yazma, Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme, Masalda hayal gücünü sık kullanma” gibi maddelerden oluşmaktadır. Formdan alınabilecek en yüksek puan 100’dür.

Nitel veri toplamada öğrencilerin sürece ilişkin görüşlerini alabilmek amacıyla görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundaki sorular uzman görüşleri alınarak oluşturulmuştur. Yapılan etkinliklerden sonra öğrencilerden etkinlik ile ilgili düşüncelerini belirtmeleri istenmiştir. Araştırmacı her etkinlikte öğrencilerin değerlendirmelerini not etmiştir. Görüşmeler sırasında öğrencilerin araştırma eylem planındaki aşamalarla ilgili yorumları alınmıştır. Ayrıca öğrencilerin eylem planı gereği gerçekleştirdikleri her etkinlik bir dosyada tutulmuştur.

Araştırma eylem planında yer alan ders planları sonrasında, öğrencilere onların fikirlerini açığa çıkarmak amacıyla sorular sorulmuştur. Öğrencilere sorulan yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorulardan bazıları şunlardır:

- Bir masal yazmak isteseyiz konusunun ne olmasını istersiniz?
- Masallar, okura her zaman doğruyu gösterir mi?
- Sizce masallar değiştirilebilir mi?
- Masallar ilginizi çeker mi? Neden ilginizi çekiyor?
- Okuduğumuz ve dinlediğimiz masalları geleneksel masallardan ayıran özellikleri sizce nelerdir?
- Anti-masallar sizce eğlenceli midir? Neden?
- Masalları yeniden yazacak olsanız ilk neyi değiştirirdiniz? Neden?
- Yazdığımız metinlerde sizce yaratıcı unsurlar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

- Hayal gücümüzü geliştirmek için neler yapabiliriz?
- Bu çalışmada yeni bir şeyler öğrendin mi? Neler öğrendin?

Verilerin Toplanması

Araştırmada dört uygulama aşaması ile yaratıcı yazma becerisi geliştirilmeye çalışılarak anti-masallar oluşturulmuştur. Araştırma eylem planında gerçekleştirilen aşamalar hafta hafta planlara uygun biçimde tamamlanmıştır. Uygulamalarda öğrenciler ilk olarak yönlendirme olmaksızın bir masal yazmışlardır, sonrasında araştırmacı rehberliğinde yaratıcı yazma etkinlikleri yapmışlardır. Üçüncü aşamada çocuklarla etkileşimli bir şekilde Odeabank ve Can Yayınları işbirliği ile hazırlanan “Kırmızı Başlıklı Kız, Kurbağa Prens, Pamuk Kalpli Prens ve Yedi Cüceler, Rapunzel, Sindirella’nın Bilmecesi” masalları okunmuştur. Bu masallar alan uzmanlarının görüşlerinden yönelimle öğrencilerin yaş gruplarına ve çocuk edebiyatı ürünlerinde olması gereken iç ve dış yapı unsurlarını gerektiği gibi karşıladıkları için seçilmiştir. Ayrıca bu masallar öğrencilere anti-masal oluşturmalarında yol gösterdiği için tercih edilmiştir. Dördüncü aşamada ise öğrencilere anti-masal kavramı açıklanmış ve kendi istekleri doğrultusunda seçtikleri bir masalı anti-masal kavramına uygun olarak yeniden yazmaları sağlanmıştır.

Veriler, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde Kahramanmaraş’taki bir ortaokulda araştırmacı ve aynı zamanda öğrencilerin Türkçe öğretmeni rehberliğinde yapılmış olan uygulamalar ile toplanmıştır. Araştırmanın birinci aşamasında öğrencilerden serbest yazma tekniğinden hareketle bir masal yazmaları istenmiştir ve bu aşama bir haftada tamamlanmıştır. İkinci aşamayı öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmek için ve yazma becerilerini belirli bir seviyeye taşımak için yaratıcı yazma etkinlikleri oluşturmuştur. Üçüncü aşamada anti-masallar analiz edilmiştir. Fakat anti-masallar analiz edilmeden önce öğrencilere diğer masallardan örnekler verilmiştir ve analizlerden sonra iki masal türü arasındaki farkların bulunması sağlanmıştır. Bu aşamada anti-masallar çocuklara örnek olması için yaratıcı okuma yöntemi ile okunmuştur. Anti-masallar okunduktan sonra Odeabank’ın hazırlamış olduğu anti-masalların çizgi filmleri seyredilmiştir. Tüm bu aşamalardan sonra eylem araştırması kapsamında öğrencilerin yaratıcı bir yazı ortaya koyabilmelerini sağlamak için dördüncü ve son aşama olan “Anti-masal Yazıyorum” uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bu aşamanın ilk haftasında öğrenciler yazmayı istedikleri masalı kendileri belirlemiştir ve belirlenen masallardaki beğendikleri ve beğenmedikleri unsurları listelemişlerdir. Daha sonra öğrenciler anti-masallarını yazmışlardır. Böylelikle veriler on iki haftada eylem planı çerçevesinde toplanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Bu aşamada eylem planında ilk haftada öğrencilerin yazdıkları masal ile ön uygulama yapılmıştır. Böylece öğrencilerin hazır bulunuşluğu belirlenmiş ve uzman görüşü alınarak eylem planı adım adım uygulanmıştır. Ön uygulamada yazılan masallar “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” ile değerlendirilmiştir. Araştırma süresince Türkçe öğretmeni olan araştırmacı öğrencilerle ilgili notlar tutmuş, değerlendirme formlarını doldurmuş ve öğrencilerle görüşmeler yapmıştır. Bu şekilde öğrencilerin uygulama sonunda

anti-masalı oluşturma süreçleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin ilk hafta yazmış oldukları masalı yeniden yazmaları istenmiş ve yazmış oldukları anti-masallar “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” na göre değerlendirilmiştir. Böylelikle ilk uygulama ve son uygulama arasındaki fark tespit edilerek öğrencilerin yaratıcı yazmada gelişim gösterip göstermedikleri tespit edilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlilik

Yıldırım ve Şimşek (2021), nitel araştırmalarda iç geçerlikte inandırıcılık, dış geçerlikte aktarılabirlik, iç güvenlikte tutarlık, dış güvenlikte teyit edilebilirliğin önemli olduğunu dile getirir. İnandırıcılık için derinlik odaklı veri toplama, uzun süreli etkileşim kurma, çeşitleme, uzman incelemesi ve katılımcı teyidi gerekir. Aktarılabirlikte amaçlı örnekleme ve ayrıntılı betimleme; tutarlıkta tutarlık incelemesi ve teyit edilebilirlikte ise teyit incelemesi önem taşır.

Bu çalışmada inandırıcılığın sağlanmasında veriler araştırmacılardan biri tarafından uzun süreli bir etkileşimle, çeşitleme, katılımcı teyidi ve uzman incelemeleri ile toplanmıştır. Aktarılabirliğin sağlanmasında öğrenci görüşleri doğrudan alıntılarla verilmiş, öğrencilerin yazılarından örnekler sunulmuştur. Tutarlılık için veriler hem araştırmacılar tarafından hem de uzmanlar tarafından incelenerek karşılaştırmalar yapılmıştır. Teyit edilebilirlik için ise ulaşılan bütün veri analizleri ve yapılan bütün etkinlikler uzman görüşleri alınarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular “Masal Yazma”, “Anti-Masal Okuma-Dinleme” ve “Anti-Masal Yazma” olmak üzere üç temel başlık altında sunulmuştur.

Masal Yazma

Hazırlık:

Öğretmen ilk olarak öğrencilere masal türünü hatırlatmak amacıyla tahtaya “Masal” yazar ve öğrencilere “Masal deyince aklınıza neler gelmektedir?” sorusunu yöneltir. Öğrencilerin yanıtları doğrultusunda masal türlerine ilişkin konuşulur. Ardından öğrencilere sevdikleri masallar ve masal kahramanları sorulur. Öğrencilerin sevdikleri masallar ve masal kahramanları şu şekildedir:

Ö1: Pinokyo/Pinokyo

Ö2: Şirinler/Gargamel’in Kedisi

Ö3: Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler/ Yedi Cüceler Ö4: Rapunzel/ Rapunzel

Ö5: Çizmeli Kedi/ Çizmeli Kedi

Sevilen masal ve masallar kahramanlarının da öğrenilmesinden sonra araştırmacı öğrencilere “Masal türünü ilgi çekici buluyor musunuz? Neden?” sorusunu sorarak öğrencilerin masal türüne dair görüşlerini almıştır. Öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevaplar şu şekildedir:

Ö1: Masallar ilgimi çeker. Çünkü hayal gücümüzün gelişmesine yardımcı olur.

Ö2: Evet, ilgi çekici buluyorum ama başlarındaki tekerlemeleri daha çekici buluyorum.

Ö3: Her kızın olduğu gibi benim de küçüklük hayalim prenses olmaktı. Bu yüzden çok ilgimi çekiyordu ve yedi cüceler de ayrı bir çekiciydi.

Ö4: İlgi çekici buluyorum çünkü hem heyecan verici hem de komik.

Ö5: Evet. Çünkü küçüklüğümü süsleyen onlardı. Babam küçükken gece çok anlatırdı. Ben de onlarla rüyaya daldım.

Öğrencilere “Masallar okura her zaman doğru yolu gösterir mi?” sorusu sorularak öğrenci görüşleri alınmış olunur. Öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevaplar şu şekildedir:

Ö1: Hayır, her zaman doğruyu göstermez çünkü bazı masalarda hayvanları öldürüyorlar. Bu yüzden masallar her zaman doğruyu göstermez.

Ö2: Evet, gösterir. Çünkü masalların sonunda her zaman ders verme amacı vardır.

Ö3: Hayır. Çünkü çok fazla hayal ürünü var. Bu da gerçek hayatta olmadığı için bazen kötü sonuçlara yol açabilir.

Ö4: Evet çünkü masallar hep iyi ve bir nasihatle biter.

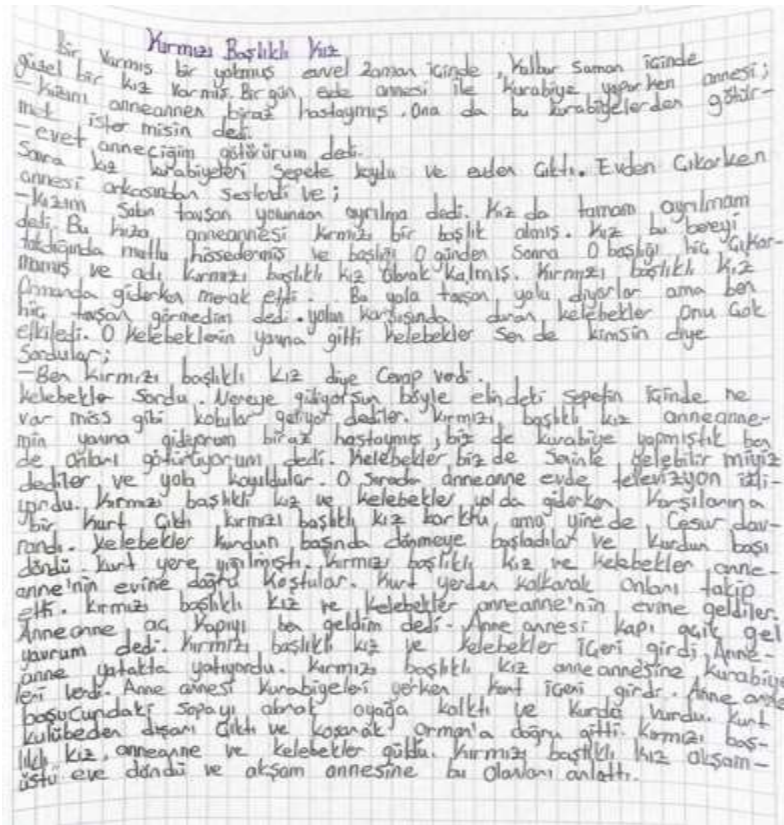
Ö5: Gösterir. Sonu hep güzel biten ders çıkarmamız gereken şeyler var.

Etkinlik:

Masal türüne giriş yapıldıktan ve öğrenciler konuya hazır hale getirildikten sonra yazma aşamasına geçilir. Öğretmen bu aşamada çocuklardan “Kırmızı Başlıklı Kız”, “Kurbağa Prenses”, “Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler”, “Rapunzel” ve “Sindirella” masallarından yalnızca bir tanesini seçmelerini ve bu masalı kendilerinin yeniden yazmalarını istemiştir.

Öğretmen, öğrencilere onları yönlendirmemek adına yardım edemeyeceğini belirtir. Öğrencilere masalı yazarken özgür hissetmeleri ve istedikleri şekilde yazabilecekleri söylenir. Öğrencilerin yazdıkları masal aşağıda verilmiştir:

Ö1:

Çizim 1. Ö1 kodlu katılımcıya ilişkin geleneksel masal örneği

Öğrencinin “Kırmızı Başlıklı Kız” masalını yazdığı tespit edilmiştir. Öğrenci masala geleneksel masaldan farklı olarak yalnızca “kelebekler” kahramanını eklemiştir. Kelebekler etrafında gelişen olaylar ile birlikte öğrenci olay örgüsünde de ufak değişiklikler yapmıştır. Ayrıca masalda Kırmızı Başlıklı Kız’ın babaannesine kurda yenik düşmeyip onu kovalamıştır. Geleneksel masaldaki avcı kahramanının yerini babaanne almış olup masaldaki kahramanların kurttan kurtulmasını babaanne sağlamıştır. Her ne kadar olay örgüsünde, kahramanlarda değişikliğe gidilse de etkileyici bir son yazılamamıştır. Dolayısıyla masal yaratıcılık açısından zayıf kalmıştır. Masal forma göre değerlendirildiğinde 12 puan alan öğrencinin masalı yaratıcı yazma açısından zayıf düzeyde bir metindir.

Ö5:

Çizim 2. Ö5 kodlu katılımcıya ilişkin ait geleneksel masal örneği

Öğrencinin "Rapunzel" masalını yazdığı tespit edilmiştir. Öğrenci masalda hiçbir değişikliğe gitmemiştir. Olay örgüsü, kurgu, kahramanlar, mekân, zaman gibi açılardan geleneksel masalla aynı unsurları taşımaktadır. Yaratıcı unsurları barındırmayan masal, forma göre değerlendirildiğinde yalnızca 1 puan almıştır. Öğrencinin masalı yaratıcı yazma açısından zayıftır.

Aşağıdaki yaratıcı yazma etkinlikleri gerçekleştirilmiştir:

Birinci uygulama: cluster metodu

İkinci uygulama: cümle birleştirme

Üçüncü uygulama: müzik ve fotoğraf eşliğinde yazma

Dördüncü uygulama: otobiyografik şiir yazılım

Beşinci uygulama: Keloğlan'a yeni maceralar

Altıncı uygulama: çikolata fabrikasına oda hazırlama

Yedinci uygulama: grup içinde yaratıcı yazma

Sekizinci uygulama: bir ada yaratıyorum

Dokuzuncu uygulama: ayakkabılar ve şapkalar

Onuncu uygulama: farklı devam etseydi ne olurdu On birinci uygulama: pencereden gördüklerim

On ikinci uygulama: kayıp insan

On üçüncü uygulama: düşünce kümeleri

On dördüncü uygulama: özel mülkiyet tekniği

Aşağıda örnek bir uygulama verilmiştir.

Özel mülkiyet tekniği yaratıcı yazma uygulaması örneği: Hazırlık: Yaratıcı drama yönteminin kullanılarak öğrencilere yaratıcı bir metin yazdırmayı amaçlayan bu etkinlikte bir grup nesne kullanılarak nesne ile bağ kurulur ve nesnenin bakış açısıyla yazı yazılır. Yaratıcı drama ve özel mülkiyet tekniği ile ilgili bilgi verilir. Hazırlık ve ısınma çalışmaları ile öğrenciler mekâna ve çalışmaya hazırlanır.

Etkinlik: Öğrencilere atölye sürecinde ele alınacak kahramanlar ve mekân ön bilgisi verilir. Öyküde geçen mekân öğrenciler tarafından canlandırılır. Mekânda bulunan nesnelere kişileştirilir (Özel mülkiyet tekniği). Öykü karakterlerinin küçük gruplar halinde katılımcılar tarafından canlandırılır. İpucu nesnelere aracılığı ile öyküye düğüm noktası eklenir (Özel mülkiyet tekniği). Yapılan canlandırmalardan yola çıkarak öykünün sonuca bağlanır ve canlandırılır. Öğrencilerden yapmış oldukları etkinliklerden, canlandırmalardan yola çıkarak düşüncelerini ve duygularını ifade edebilecekleri bir öykü yazmaları istenir fakat öyküyü mekândaki bir nesnenin yerine kendilerini koyarak yazmaları gerekmektedir.

Ö1:

... Ben bu masalda kulübenin sahibi olan Oduncu Hasan'ın Şapkasıyım. Oduncu Hasan ve Karısı Sükran bu kulübede Gök mulleriy dular. Karısı Sükran Hanım kışları Seminerin başına geçip Sıcak Çayını yulmlarken Oduncu Hasan TV Seyre diyordu. Sonra kolluğa uzandı. Ben onun hep kafasındaydım, beni hiç çıkarmazdı. Şapkasını terlediğinde çıkarır ve hemen geri takardı. Oduncu Hasan ve Karısı hep birlik ve beraberlik içinde idiler. Arada sırada küçük kavgalar olurdu tabii ki, Sonuçta bu bir evlilik değil mi? Ben onu çok iyi tanırım. O vakitini çoğunlukla ormanda gezerek geçirir bazen ben dallara takılır düşerim ama olsun sonuçta bu onun suçu değil ben kirlenmedim ona. Ben Hasan amcamın 10 yıllık Şapkasıyım. Beni aldığımda 45 yaşındaydı şu an 55 yaşında 60 yaşında vefat etti. Beni o ölüncü hemen yaktilar Gök oğladım ama herşey o an bitti.

Çizim 3. Ö1 kodlu katılımcıya ilişkin yaratıcı yazma çalışması örneği

Ö5:

... Zarfın arkasında "Zig zag fabrikası" yazıyordu. Ama bu fabrika 1950'de kapandı diye düşündüm iarmden. Çocuklar çok telaşlıydı. Ben tam yatağın kösesine dokunduğum anda yatak assağıya, derin mi derin bir aukura çekilin. Çocukların ortak ölü kopuyordu. Tam "üst üste ne yaşamadık ki" diye düşünürken assağıdan ses geldi, "Gabuk buraya acele edin abuk abuk" diye bağınyordu. Ben ağlayan çocuklarını sakinleştirmeye çalışırken assağıdan gelen ses kafasını çıkaranak "Gabuk olursanız zombiye mi dönüşeceksiniz yoksa?" dedi. Çocuklarla beraber ağlaya ağlaya assağıya indik. Karanlık olacağını düşündüğüm yer o kadar aydınlıktı ki! Etrafı gözümle tanıyordum. Kocaman bir kapı vardı. Yaşlı gibi duran adam kapıyı açtı. Herkes oradaydı. Hatta ailem ve akrabalarımda vardı. Kosa kosa anneme ve babama sarıldım olan biteni söylediğimde şöyle anlattılar: "Bin hafta önce 1950'de kapanan Zig zag fabrikası algin bir şey yaparak insanları zombiye dönüştürdü. 'Salgın' anınca herkese kart göndererek güvenilir bir yere çekilmenizi söylediler" dedi. Sarımsın bir buraya gelmeye çalışırken bu olaylar olmuştur. Artık neler olacağını burada göreceğiz.

Çizim 4. Ö5 kodlu katılımcıya ilişkin ait yaratıcı yazma çalışması örneği

Değerlendirme: Dileyen öğrencilerin yazmış oldukları yazıların sınıfta paylaşılması ile etkinlik sonlandırılır. Öğrencilerin etkinlik ile ilgili görüşleri alınır:

Ö1: *Bugüne kadar yaptığımız etkinliklerin en güzeliydi. Olayları canlandırmak hayal kurmamı kolaylaştırdı.*

Ö2: *Çok eğlenceli bir etkinlikti. Kısa tiyatromuz sayesinde kendimi olayın içinde hissettim ve o gizemli dünyada hissettim.*

Ö3: *Yazarken çok zevk aldım. Kendimi bir nesnenin yerine koymak çok farklı ve güzeldi.*

Ö4: *Yazarken en eğlendiğim etkinlik oldu. Yazım çok içime sinmedi ama yazarken eğlendim bu benim için önemli.*

Ö5: *Çok güzel, farklı ve gizemli bir etkinlikti. Olayları canlandırdığımız için daha güzeldi ve daha etkiliydi. Çok eğlendim ve canlandırmalar işimi kolaylaştırdı.*

Anti-Masal Okuma-Dinleme

Yaratıcı yazma etkinlikleri aşamasının bitmesi ile birlikte öğrenciler anti-masal ile tanıştırılmıştır.

Hazırlık:

Öğrencilere anti-masal örnekleri gösterilmeden önce anti-masal kavramını sezdiren bazı sorular sorularak öğrenci düşündürülmüştür. Sorulan sorular ve öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar şu şekildedir:

Sizce masallar değiştirilebilir mi?

Ö1: *Evet, değiştirilebilir. Daha önce yaptığımız bir etkinlikte Keloğlan'a yeni maceralar eklemiştik.*

Ö2: *Değiştirilebilir ama ilk hâlden daha güzel olur mu olmaz mı bilmiyorum.*

Ö3: *Değiştirilir. Kendi isteğimize göre de yazabiliriz galiba.*

Ö4: *Kararsızım.*

Ö5: *Pek değiştirebileceğini düşünmüyorum.*

Aklınıza gelen herhangi bir masalda değişiklik yapma hakkınız olsa değiştireceğiniz ilk şey ne olur?

Ö1: *Keloğlan geldi aklıma. Onu zengin yaparım.*

Ö2: “Kibritçi Kız” masalını değiştiririm. Ama tam olarak neyi değiştiririm bilemiyorum. Daha az duygusal yapardım ama. Çünkü çok üzücü.

Ö3: “Kül Kedisi” masalını değiştirdim. Kül Kedisi’nin babasını daha iyi bir yapardım. Kızına sahip çıkan bir baba olarak yazardım.

Ö4: “Kurbağa Prens” masalında kurbağa kısmını değiştirip daha sevimli bir hayvan ekledim.

Ö5: “Hansel ve Gretel” masalını değiştirdim. Üvey anneyi çok pişman ederdim ve çocuklardan özür diletirdim.

Etkinlik:

Soruların ardından öğrencilere anti-masal kavramı açıklanıp bu kavram ile ilgili bilgi verilmiştir. Ardından Odeabank ve Can Yayınları işbirliği ile hazırlanan “Kırmızı Başlıklı Kız, Kurbağa Prens, Pamuk Kalpli Prens ve Yedi Cüceler, Rapunzel, Sindirella’nın Bilmecesi” masalları dinlenmiştir. Dinlenen her masaldan sonra öğrencilerin masal ile ilgili görüşleri alınmıştır ve bazı sorular yöneltilmiştir.

Değerlendirme:

“Kırmızı Başlıklı Kız” masalında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: *Kurdun nazik olmasını, birlik ve beraberliğin olması, kızın daha akıllı davranması ve kurdun kıza kötü davranmamasını beğendim.*

Ö2: *Masalı genel olarak beğendim fakat kurdun bu kadar saf olması güzel değildi.*

Ö3: *Kırmızı başlıklı kıza kurdu sepetin yanında görünce hemen bağırması hoş değildi.*

Ö4: *Beğenmediğim kızın kurdu kandırması.*

Ö5: *Beğendiğim şeyler cinsiyet ayrımının olmaması, geleneksel masallar daha ilkel ama bu masal medeni. Sevmediğim şeyi yok.*

Geleneksel “Kırmızı Başlıklı Kız” masalı ile dinlemiş olduğunuz “Kırmızı Başlıklı Kız” masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: *Anti-masalda perde kapalıydı ama kızlar pencereden bakıyordu. Geleneksel masalda tavşan yolu, anti-masalda orman yolu vardı. Kırmızı başlıklı kızın annesi yerine babası kurabiye yapıyordu.*

Ö2: *Anti-masal daha güzeldi ama kurt içerisi karanlık olsun diye perdeleri kapatırken kırmızı başlıklı kıza yardım eden kızlar pencereden bakıyordu.*

Ö3: Geleneksel ve anti-masal arasında birçok fark var. Mesela gelenekselde *kız çok pasifken anti-masalda kız cesur ve bu hayatta da cesur olmak çok önemlidir.*

Ö4: *Birçok fark vardı. Geleneksel daha güzeldi.*

Ö5: *Ben anti-masalı beğendim. Anti-masal daha yenilikçi, dayanışmacı ve zeki bir kırmızı başlıklı kız vardı.*

“Kurbağa Prens” masalında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir? Ö1: *Kızın prensi dinlemesini ve hatasını anlamasını beğendim.*

Ö2: *Pek beğenmedim çünkü saçma geldi.*

Ö3: *Cadının prensi empati kurması için kurbağaya dönüştürmesi güzeldi.*

Ö4: *Kurbağanın prens olmasını beğendim.*

Ö5: *Bize doğruyu göstermesini beğendim.*

Geleneksel Kurbağa Prens masalı ile dinlemiş olduğunuz Kurbağa Prens masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: *Ben anti-masalı beğendim çünkü prenses daha nazik davranıyor. Geleneksel masalda evleniyorlar fakat anti-masalda arkadaş kalıyorlar. Anti-masalda top kuyuya düşüyor ama diğerinde göle düşüyor. Geleneksel masalda Geleneksel masalda prenses kurbağayı dinlemiyor ama anti-masalda dinliyor. Geleneksel masalda kralın tek kızı var anti-masalda üç kızı var.*

Ö2: *İki masal arasında birçok farklılık var. Sonda prenses kurbağayı öpüp evleniyorlardı ama bu masalda arkadaş oluyorlar.*

Ö3: *Geleneksel masalda prens ve prenses birbirlerini tanımadan hemen evleniyorlardı.*

Ö4: *Kız birinde iyimser birinde kötümserdi. Birinde prensle evlendi diğerinde evlenmedi.*

Ö5: *Birinde kız yaptığı şeyin kötü olduğunu anlıyor. Diğerinde kız kararından vazgeçmeyerek kötü davranıyor. Sonunda herkes eşit oluyor ve anti-masaldan çıkarılacak ders daha iyi.*

“Pamuk Kalpli Prens ve Yedi Cüceler” masalında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: *Masalda her şeyi beğendim. Özellikle de her zaman kadınların kötüymüş gibi gösterilmemesini.*

Ö2: *Ayna prensin akıllı olduğunu söylerken prens karlı günde vezire inanıp akılsızca davranıyordu. Bunu beğenmedim.*

Ö3: *Anti-masalı beğendim fakat yedi cücelerin yanında pamuk prensesin kalması daha güzeldi.*

Ö4: *Prensın vezire kanmamasını beğendim.*

Ö5: *Kız erkek ayrımının olmamasını ve zeki bir prensi ile doğru yolun gösterilmesini beğendim.*

Geleneksel “Pamuk Prens ve Yedi Cüceler” masalı ile dinlemiş olduğunuz “Pamuk Kalpli Prens” masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: *Gelenekselde prenses anti-masalda prens vardı. Gelenekselde prenses cadıya inanıyordu ama prens vezire inanmıyordu. Gelenekselde prens ve prenses evleniyordu ama anti-masalda prens tek başınaydı.*

Ö2: *Geleneksel masalda kötülükleri yapan üvey anneyken anti-masalda vezirdi. Anti-masal daha özel ve ilgi çekiciydi.*

Ö3: *Geleneksel masalda kötülükler kadına yüklenirken anti-masalda erkeğe yüklenmesi sadece kadınların kötü olmadığından bahsetmesi çok güzeldi. Anti-masalda düşünmeden hareket etmemenin gerektiği anlatılıyordu.*

Ö4: *Geleneksel masalda kız her şeye kaniyordu. Anti-masalda prens akıllı davranıyor.*

Ö5: *Birinde kötü kalpli olan bir kadinken diğerinde bir erkek. Bir de cüceler daha iyi mesleklere sahipler. Birinde prenses diğerinde prens var.*

“Rapunzel” masalında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: *Masalda prensin annesinin oğlunu merak etmemesini beğenmedim.*

Ö2: *Anti-masal güzeldi fakat kralın halkının kötülüğünü istemesi iyi değildi.*

Ö3: *Kahramanların cesur olmaları çok güzeldi.*

Ö4: *Masalda Rapunzel’in adını maruldan almasını beğendim. Cadının kızı istemesini beğenmedim.*

Ö5: *Masalın sonunu ve cadıların her zaman kötü olmadığını göstermesini beğendim.*

Geleneksel “Rapunzel” masalı ile dinlemiş olduğunuz “Rapunzel” masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: *Geleneksel masalda kızın saçı sarı, anti-masalda beyaz. Geleneksel masalda prens acı çekiyordu. Anti-masalda mutluysa. Anti-masalda kız prense kızıyordu. Geleneksel masalda kız hemen prensle evlenmek istiyordu.*

Ö2: *Hamile kadınların ikisinin de canı marul çekiyor ve kızlarının saçı upuzun. Cadıların ikisi de Rapunzel’in annesine bir şart koşuyordu. Anti-masal daha güzeldi.*

Ö3: Geleneksel masalda annenin ve babanın marul için kızlarını vermesi olayı vardı.

Ö4: Birinde cadı kötüyken diğerinde cadı iyi.

Ö5: Birinde cadı diğerinde kral kötü. Rapunzel'in kız kardeşleri de var ve birbirlerini destekliyorlar.

“Sindirella'nın Bilmecesi” masalında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: Masaldaki bilmeceyi beğendim.

Ö2: Anti-masalda abilerinin olması güzel değildi. Ö3: Bilgilendirici ve daha olumlu olmasını beğendim. Ö4: Masalın sonunu bize bırakmasını beğendim.

Ö5: Sindirella'nın temizlikçi olmamasını beğendim.

Geleneksel “Kül Kedisi: Sindirella” masalı ile dinlemiş olduğunuz “Sindirella'nın Bilmecesi” masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: Geleneksel masalda Sindirella'nın iki ablası var. Anti-masalda bir ablası bir abisi var. Geleneksel masalda kız baloya gidiyor. Anti-masalda vezir olmak için saraya gidiyor.

Ö2: Geleneksel masalda prensin bir kızla evlenmek için balo varken anti-masalda prenses ve prensin ülke yönetimine yardım etmek için balo var. Geleneksel masalda prens ayakkabıyı bulmaya çalışırken anti-masalda prens ve prenses bulmacanın cevabını bulmaya çalışıyor.

Ö3: Geleneksel masalda prens evlenmek isterken burada vezir arıyorlar. Bence tek kişinin mutluluğu yerine toplumun mutluluğu daha önemli.

Ö4: Geleneksel masalda Sindirella aklını pek kullanmazken anti-masalda akıllı bir kız. Birinde prens kendine eş ararken diğerinde vezir arıyor.

Ö5: Anti-masalda zeki bir Sindirella var, temizlikçi değil ve ülkesi için vezir olmak istiyor.

Anti-Masal Yazma

Bu eylem planı aşamasında araştırmacı öğrencileri yönlendirmeden anti-masal yazmalarını istemiştir. 40 dakikalık bir sürede soru-cevap, beyin fırtınası, yaratıcı yazma, tahmin ederek dinleme yöntemleri kullanılarak etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

Hazırlık:

Öğrencilerle anti-masal kavramı çerçevesinde beyin fırtınası yapılır. Anti-masal ile ilgili ön bilgileri harekete geçirilir.

Ardından anti-masal ile ilgili öğrenci görüşleri alınır:

Anti-masallar sizce eğlenceli mi?

Ö1: Okuduklarımız eğlenceli ve farklıydı.

Ö2: Bazıları eğlenceli bazıları sıkıcıydı.

Ö3: Bence idare eder ama farklı olmaları güzel.

Ö4: Eğlenceli. Özellikle "Sinderalla'nın Bilmecesi" masalı daha eğlenceli.

Ö5: Bence eğlenceli masallar. Farklı olmaları, daha eşitlikçi olmaları da çok güzel.

Öğrencilere ilk etkinlikte seçtikleri masalı tekrar yazmaları gerektiği belirtilir ve etkinlik başlatılır.

Etkinlik:

Öğrenciler istedikleri şekilde, hiçbir kural ve yönlendirme olmadan masallarını oluşturur.

Değerlendirme: Öğrenciler masallarını yazdıktan sonra masallar "Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu" na göre değerlendirilmiştir.

Ö1:

Kumru'nun Şehir Macerası

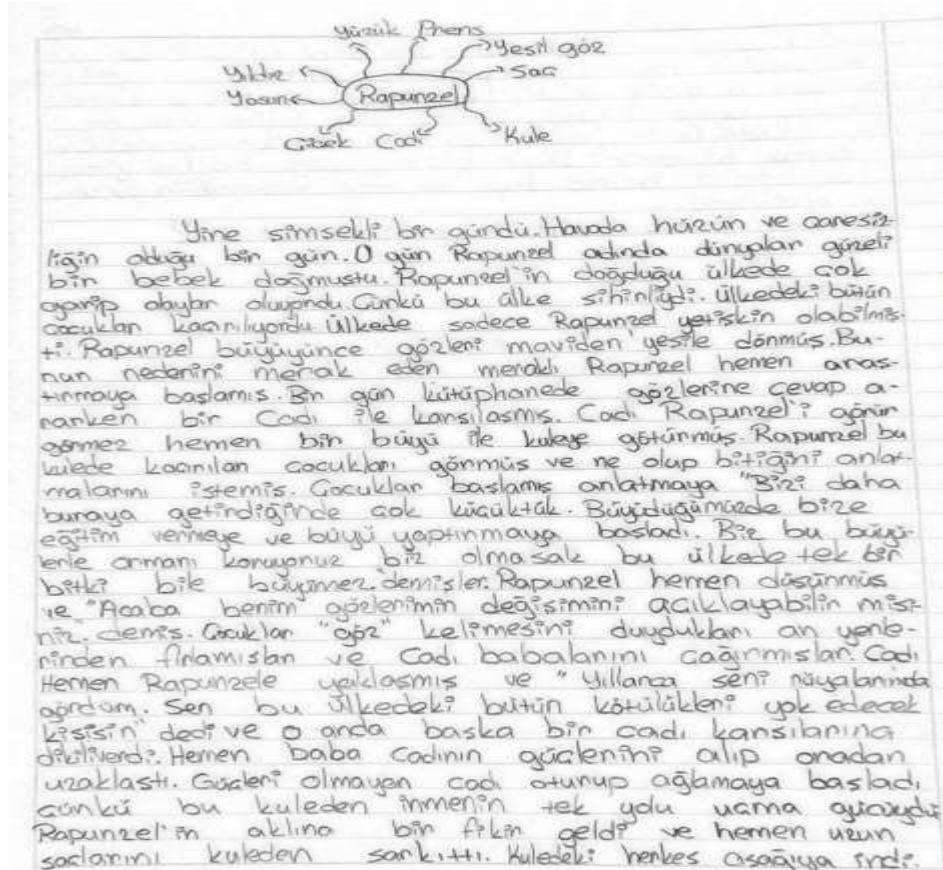
Akıllı kape, Binalar, yarıt bir hanita, Kırmızı Başlıklı Kız, Kırmızı Terkiler, Başlık, Akşam evler, Çiğdem, Gılgaklı Saat, Tavşan

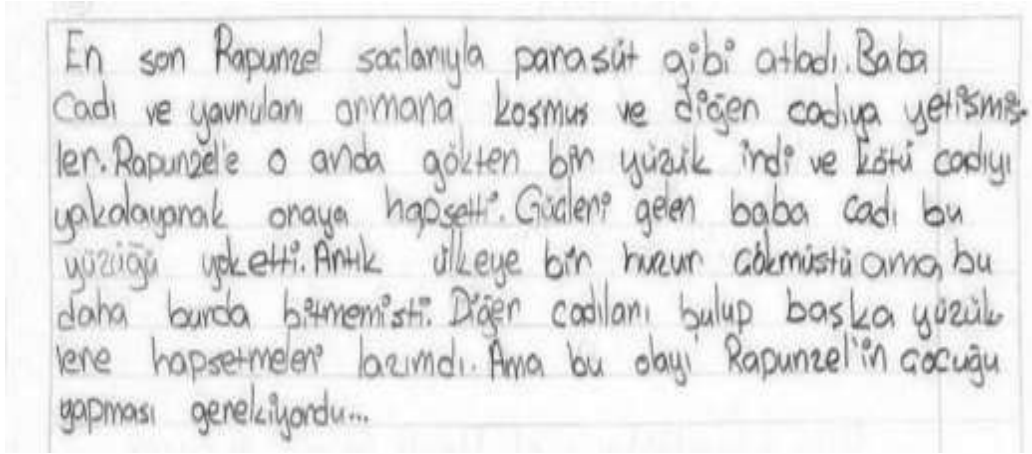
Bundan önce önce Kumru adında bir köyü ile birlikte şehir gelmişlerdi. Kumru köylüleri arkadaşlarından duymuştu binaların ne kadar büyük ve inandırıcı yükseklikte olduklarını. Şehir'e geldiğinde o kadar da mükemmel olduklarını düşünmüş. Bir gün pazara gittiklerinde ise bir tane gözetik görmüş ve annesine anne bunu alalım mı demiş. Annesi tabii ki kızım alalım demiş. Sadece soruşlar fiyat kaç TL acaba demiş annesi zeliha hanım. Satıcı 50 TL diye bir fiyat vermiş. Annesi benim yanından o kadar para kalmadı demiş. Kumru'nun aklına bir fikir gelmiş, başlıklarla gözetik falan düşünmüş ve adama söylemiş. Adam kabul etmiş ve Kumru gözetik almış. Eve dönerken Ömer mahallesinden geçiyorlarmış ki Kumru'nun kardeşi ahsap evler çok güzel demiş annesine. Annesi de anlatmaya başlamış yıllar önce Ömer adında bir adam varmış. İnsanlar evleri o zamanda taş, çamur ve samanla yapıyorlarmış. Bu adam düşünmüş ki ahsapta yapılan evlerin daha sıcak olacağını ve ilk evi yapmış. Bunu görenler de evlerini öyle yapmışlar. Bunda sonra göçer ev ahsapta yapılmış. dedi annesi. Kumru ve annesi eve gelmişler o sırada kapının önünde bedesten tavşan tut. Eufi Kumru'nun evcil tavşanıydı Kumru kulu kırık gibi seversin. Herkes gün babası ve Kumru evi temizlediler. Annesi kurabiye yapmıştı. Bu arada telefon geldi. Babası söyledi. Heru açtı, arayan anneannesiydi. Çok hasta olduğunu söyledi. Bunu duyan Kumru annesine kurabiyelerden anneanneye de götürürüm mi dedi. Annesi zeliha hanım tamam kızım hemen sepete koyup getiriyorum dedi. Kız akıllı kapesini tamamiş. Annesi sepeti götürdü. Kız gözetik ve Kumru terkilerini giydi ve yola koyuldu. Bir süre sonra Kumru fark bir yolda olduğunu fark etti. Heru akıllı kapesinden babasını aradı ama ulaşamıyordu. Kumru korkmuştu ve her tarafını kapele sarımsı. Kumru kapelelerden kaçtı her yanda Kumru binalar vardı. Kumru binalar onu büyülemişti. Ama korkuyordu kapeledeği için. Heru kapelelerinden polis'i aradı. 10. ila 15 dakika içinde polisler geldi. Kumru babasını aradıklarını istedi. Polisler babasını aradılar ve annesi ile babası Kumru'nun yanına geldiler. Kumru ve ailesi eve döndüler. Kumru akşam anneannesini aradı ve olanları anneannesine anlattı. Sadece masalın devamında neler oldu..)

Çizim 5. Ö1 kodlu katılımcıya ilişkin anti-masal örneği

Çalışma kümesinin en iyi anti-masal örneği olan “Kumru’nun Şehir Macerası” masalı “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının anti-masalıdır. Masalda olay örgüsü öğrencinin hayal gücü ile ve yeni bir kurgu ile yazılmıştır. Masala yeni bir başlık konmuş ve sıra dışı fikirler eklenmiştir. Kahramanın şehre taşınması, başlığı ile gözlüğü takas etmesi, akıllı küpe sayesinde güvende olması sıra dışı fikirlere sahiptir. Masala yeni bir kahraman olan evcil tavşan eklenmiştir ve kurt çıkarılmıştır. Aynı zamanda anneye de Zeliha ismi verilmiştir. Masalda Kırmızı Başlıklı Kız’ın kişisel özellikleri değiştirilmiştir. Geleneksel masaldan farklı olarak bu masalda kahraman daha akılcı çözümler üreten bir özelliğe sahiptir. Kahraman burada etrafını saran köpeklerden doğal olarak korkmuştur fakat bununla baş etme yollarını da aramıştır. Masalda babanın kızı ile birlikte temizlik yaptığı görülmektedir. Öğrenci burada toplumsal görev ve rollerde eşitlikçi bir tavır almıştır ve ev işlerinde alışlageldiği gibi anneyi değil babayı ön plana çıkarmıştır. Masala yeni mekânlar eklenmiştir. Kahraman ailesi ile şehre göç etmiştir ve kızın annesi ile yürüdüğü orman yolu geleneksel masaldakinden farklıdır. Öğrenci masalda kısmen farklı kelimeler ve kendine has özgün bir üslup kullanmıştır. Masala yeni ve sıradan olmayan bir son yazan öğrenci masalın sonunu ucu açık bırakarak okuyucunun tamamlamasını sağlamıştır. “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu”ndan 75 puan alan öğrenci iyi düzeyde bir anti-masal oluşturmuştur. Öğrencinin ilk masalından aldığı puan 12 iken ikinci masaldan aldığı puan 75 olmuştur ve gelişme göstermiştir.

Ö5:

Çizim 6. Ö5 kodlu katılımcıya ilişkin anti-masal örneği

Rapunzel masalını yeniden yazan öğrenci masal türü içinde kalarak geleneksel masaldan çok fazla uzaklaşmadan bir anti-masal oluşturmuştur. Öğrenci yeni bir kurguyu ilgi çekici şekilde yazmıştır. Geleneksel masaldan farklı olarak bu masalda Rapunzel garip olayların olduğu bir ülkeye doğmuştur. Geleneksel masaldaki marul olayı bu masalda yer almamaktadır. Anti-masaldaki asıl gizemli olay ülkede doğan çocukların sürekli kaçırılırken Rapunzel'in kaçırılmaması ve gözlerinin renk değiştirmesidir. Bu unsurlar masala eklenen sıra dışı fikirler olarak kabul edilebilir. Öğrenci masala çağımızdan ve yaşantısından unsurlar eklemiştir. Cadı baba ve çocuklar olmak üzere iki yeni kahraman eklemiştir. Burada cadılardan biri alışılanın aksine iyi niyetlidir. Ayrıca Rapunzel' mücadeleci ve aktif bir kahraman olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel masalda kurtuluş için prensini bekleyen Rapunzel burada kendi kurtuluşunu ve ülkenin kurtuluşunu kendi çabasıyla sağlamaktadır. Bu da masalda toplumsal görev ve rollerde değişiklik yapılmış demektir. Anti-masalın en güçlü yönlerinden birisi de öğrencinin farklı kelimeler kullanması, kendine has ve özgün bir üslup kullanmasıdır. Tekerleme veya kalıplaşmış ifadeler yerine daha süslü, edebi bir anlatım yer almaktadır. Ayrıca masal yeni ve etkileyici bir sonla sonlanmaktadır. Çünkü masalın sonunda çocukların ve Rapunzel'in mücadelesi kesin bir zaferle sonuçlanmamıştır. Zaferin gidişatını Rapunzel'in doğacak olan çocuğunun belirleyeceğini yazıp masalı bitiren öğrenci böylelikle etkili bir son yazmıştır. Öğrenci bunları yaparken sık sık hayal gücünü kullanmıştır. "Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu"ndan 54 puan alan öğrenci orta düzeyde bir anti-masal yazmıştır. Öğrencinin ilk masalından aldığı puan 1 iken ikinci masaldan aldığı puan 54 olmuştur. Bu da öğrencinin yaratıcı yazma becerisinin gelişme gösterdiğini belirtmektedir. Öğrenci yeni bir kurguyla, kahramanlarla ve özgün bir üslup ile orta düzeyde anti-masal yazmıştır.

Aşağıdaki çizelgede öğrencilerin Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu'ndan aldıkları ilk ve son puanlar yer almaktadır.

Çizelge 2: Öğrencilerin Yaratıcı Yazma Becerileri Değerlendirme Formundan Aldıkları Puanlar

Öğrenciler	İlk puan	Son puan
------------	----------	----------

1	12	75
2	1	56
3	1	53
4	1	46
5	1	54

Çizelge incelendiğinde öğrencilerin ilk puanları ve son puanları arasında önemli farklar olduğu ve öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinin geliştiği görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada eylem araştırması yöntemi ile 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin anti-masal yazmaları sağlanmaya çalışılmıştır. “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” aracılığı ile çalışmaya katılan öğrencilerin ilk aşamada ve son aşamada yazdıkları masallar değerlendirilmiştir. Öğrencilerin değerlendirilen masalları karşılaştırılmıştır ve gelişme gösterdikleri tespit edilmiştir.

Bireylerin farklı bakış açılarıyla dünyayı anlamlandırması, eleştirel düşünebilmesi, sorgulayıcı olması, empati kurabilmesi ve sorunlara kendine has çözümler üretebilmesi çağımızın önemli gerekliliklerindedir. Eğitimin amaçlarından birisi bu gerekliliklere hizmet etmektir. İnsanların sorgulayan ve yeni fikirler, çözümler üreten bireyler olmasını amaçlayan eğitim, yeni öğretim programlarıyla birlikte yaratıcı düşünmeyi ön plana çıkarmıştır. Dolayısıyla Türkçe eğitiminde de yaratıcılık önemli hâle gelmiştir. Yazma becerisinin geliştirilmesi için verilen eğitimlerde yaratıcı yazma yöntemi kullanılmaktadır. Yaratıcı yazma sadece yoktan var etmek olarak düşünülmemelidir. Yaratıcı yazma aslında var olanı değiştirerek kişinin özgün bir şekilde duygularını, düşüncelerini, hayallerini yazmasıdır. Ayrıca yaratıcı yazma ile öğrenci yazmaktan zevk alır. Bu araştırmada da eylem araştırması çerçevesinde yapılan uygulamaların öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdikleri, yazılarında yaratıcı unsurları kullandıkları tespit edilmiştir. Benzer biçimde Kırmızı (2015) ve Pawliczak (2015) de araştırmasında öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmelerinin yaratıcı yazma uygulamalarından geçtiğini tespit etmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin etkinlikler ile ilgili görüşleri de olumlu değerlendirmelere sahiptir. Beydemir (2010) de çalışmasında yaratıcı yazma etkinliklerini uygulayan öğrencilerin yazmaya karşı olumlu bir tutum geliştirdiklerini ve yazılarında yaratıcı öğelere yer verdiklerini tespit etmiştir.

Yaratıcı yazmayı geliştirmek için farklı edebî türler kullanılmaktadır. Bu edebî türlerden birisi de masaldır. Masal iyiyi, doğruyu; olağanüstü olaylar, kişiler ve mekânlar aracılığıyla aktaran evrensel konulara sahip edebî bir türdür. Daima iyilerin kazandığı mutlu sonla biten masallar okuyana öğüt verir. Çok eski zamanlardan beri gelenek çevresinde yazılmış olan masalarda genellikle erkek egemen bir dünya hâkimdir. Masalarda zayıf, güzel, saf, sessiz ve aykırı olmaması gerektiğine inanılan pasif kadınlar her zaman erkekler tarafından kurtarılmayı bekler ve bu kadınlar ancak yakışıklı prenslerinin kahramanlıkları ile mutlu sona ulaşabilir. Sekmen (2017), çalışmasında masalları toplumsal cinsiyet yönü ile ele almıştır. Çalışma sonunda incelenen filmin masalarda yer alan toplumsal cinsiyet kurallarına

bağlı olduğu ve kadının etkisiz hâle getirildiği, güçlü olan kadınların kötü kahramanlar olarak nitelendirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Demir (2021), masalların çocuklara hitap eden basit anlatılardan ibaret olmadığını, bu edebî türün çocukların toplumsal cinsiyet rollerini eşit olmayan bir şekilde işleyerek ataerkillik, evlilik, bekâret, güzellik ve rekabet gibi konularda bireylere kültürel bir yol çizdiğini belirtmiştir. “Kırmızı Başlıklı Kız” masalında kurda hemen inanan saf bir kız, “Kurbağa Prens” masalında hemen evlenmeye karar veren ve güzellik algısının şekilcilikten ibaret olduğu pasif bir kız, “Rapunzel” masalında saçlarını hiç tanımadığı bir erkeğe feda eden ve çaresizce kurtarılmayı bekleyen aciz bir kız, “Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler” masalında ancak prensin öpücüğü ile kurtulan bir kız, “Sindirella’nın Bilmecesi” masalında ise daima ezilen, hakkını arayamayan ve kurtuluşunu evlilikte bulan bir kız imajı çizilmiştir.

Çocuklara eşitlikçi, akılcı bir yapı sunmayan bu geleneksel masalların dönüştürülmesi sağlanarak çocukların eğitiminde kullanılan masallarda egemen söylemler ve eşitsizlik içeren yargılar incelenip kaldırılabilir. Günümüz dünyasında ise kadın-erkek eşitliği kavramlarının ilerlemesinden edebiyat da payını almış ve masallara bu hususta bir eleştiri getirilmiştir. Geleneksel masallar çocuğa eşitlikten uzak ataerkil bir dünya sunmaktadır. Yapılan bu eleştiriler neticesinde ise bir çözüm olarak anti-masal terimi alan yazında yerini almıştır. Anti-masal; masalların değişimini, dönüşümünü ve yeniden yazılmasını kapsar. Masalın yeniden yazılmasını, değiştirilmesini ve yazarının hayal gücünü devreye sokmasını sağladığı için anti-masallar yaratıcı yazma becerisini geliştirmektedir. Agvan ve Asutay’ın (2018) araştırmasında alışlagelmiş Külkedisi’nin karşısında; dayatmaları ve kuralları kabul etmeyen mücadeleci bir Anti-Külkedisi bulunur. Bu bağlamda “Cam Ayakkabıları Reddeden Vejetaryen Külkedisi” anti-masalı toplumsal cinsiyet rollerini eleştirip ideal örnekleri ortaya koyduğundan başarılı bir anti-masal olarak değerlendirilmiştir. Bu çalışmada yer alan anti-masallar da toplumsal cinsiyet rollerine bir eleştiri getirmiştir ve ideal örnekleri ortaya koymuştur. Öğrencilerin de yaratıcı yazma yöntemleri ile bu ideal örnekleri yaratmaları sağlanmıştır ve öğrenciler kendi anti-masallarını oluşturmuştur. Bu çalışmada anti-masalın yaratıcı yazma becerisinin gelişiminde kullanımına örnekler sunulmuştur. Araştırmada OdeaBank Eşit Masallar Serisi’nden “Kırmızı Başlıklı Kız”, “Kurbağa Prens”, “Pamuk Kalpli Prens ve Yedi Cüceler”, “Rapunzel” ve “Sindirella’nın Bilmecesi” anti-masallarının yaratıcı yazma becerisinde kullanımı örneklendirilmiştir. Araştırmada eylem araştırmasının doğasına uygun olarak süreç temelli yazma yaklaşımı benimsenerek yaratıcı yazma etkinlikleri yapılmıştır ve böylelikle öğrencilerin hazırbulunuşluğu artırılmıştır. Malafantis ve Ntoulia (2011), anti-masalların çağımızın en yaratıcı türlerinden biri olduğunu belirterek yaratıcı yazma çalışmalarında kullanımının önemine değinmiştir. Bu bağlamda bu çalışmada anti-masallar ile yaratıcı yazma becerisinin gelişimi eylem araştırması ile örneklendirilmiştir. Anti-masal ile çocuklar yaratıcı yazma becerisiyle çağa, toplumsal cinsiyet rollerine uygun masallar ile karşılaşır ve hatta bu masalları oluşturabilirler. Bu çalışmada da amaç öğrencilerin yaratıcı yazma yöntemi olarak anti-masalı kullanarak yeni bir masal oluşturmasıdır. Araştırmada öğrencilerin anti-masalları “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” ile değerlendirilmiştir ve bu anti-masalların yaratıcı unsurlar içerdiği görülmüştür. Tüm öğrencilerin son yazıları incelendiğinde yapılan etkinliklerle öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdikleri, anti-masalların öğrencilerin ilgisini çektiği ve

öğrencilerin doğru anti-masal örneklerini ortaya koydukları tespit edilmiştir. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde de öğrencilerin yaratıcı yazma etkinliklerinden keyif aldıkları belirlenmiştir. Bu bağlamda Türkçe eğitiminde yaratıcı yazma kapsamında anti-masallardan yararlanılmasının önemli olduğu ifade edilebilir. Anti-masallar eşitlik, özgürlük ve adalet gibi önemli kavramları içerdiği için bu türün yaratıcı yazma becerileri ile bütünleştirildiğinde öğrencilerin çok yönlü düşünme becerilerine de katkı sağlayacağı belirtilebilir.

Kaynakça

- Agvan, Ö. ve Asutay, H. (2018). Bir anti-masal örneği olarak cam ayakkabıları reddeden vejetaryen kükkedisi. *Humanitas*, 6(11), 225-237. DOI: 10.20304/humanitas.382350
- Ak, E. (2011). *Yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5.sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Akdal, D. (2011). *Metinler arası okuma yaklaşımının ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kırşehir.
- Aktaş, Ş. ve Gündüz, O. (2011). *Yazılı ve sözlü anlatım: okuma-dinleme-konuşma-yazma*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Arat, N. (2010). *Feminizmin ABC'si*. İstanbul: Say Yayınları.
- Arda, F. (2018). "Mavi Sakal"dan "Kanlı Oda"ya: Angela Carter'dan bir feminist yeniden yazma örneği. *Kültür ve Siyasette Feminist Yaklaşımlar*, 36, 26-44.
- Arslan, G. (2020). *Rapunzel*. İstanbul: Can Yayınları.
- Aşılıoğlu, B. (1993). *Okullarda Türkçe öğretimi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Ataman M. (2006). Yaratıcı drama sürecinde yaratıcı yazma. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1, 75- 78.
- Beydemir, A. (2010). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişimine etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Boratav, P.N. (2000). *100 soruda Türk halk edebiyatı*. İstanbul: Gerçek Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demir, R. (2021). Masallar ve toplumsal cinsiyet, *Kültür Araştırmaları Dergisi*, 8, 327-333. Elçin, Ş. (2005). *Halk edebiyatına giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Foster, J. (2005). *Yaratıcılık fabrikası*. İstanbul: Optimist Yayınları.
- Gardner, H. (2009). Çoklu zekâ kuramı-yaratıcılık-gelecek için beş akıl. (çev.) *Birinci Uluslararası Yaşayan Kuramcılar Konferansı*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.
- Göçen, G. (2021). *Yazdıkça yazıyorum*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güleryüz, H. (2006). *Yaratıcı çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Gülsoy, M. (2020). *Sindirella'nın bilmecesi*. İstanbul: Can Yayınları.
- Hükümenoğlu, H. (2020). *Pamuk kalpli prens ve yedi cüceler*. İstanbul: Can Yayınları.
- Kantarcıoğlu, S. (1991). *Eğitimde masalın yeri*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Karatay, H. (2007). Dil edinimi ve değer öğretimi sürecinde masalın önemi ve işlevi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(3), 463-475.

- Kasap, D. (2019). *Yaratıcı okuma-yaratıcı yazma çalışmalarının yaratıcı okuma, okuduğunu anlama, yazma ve yaratıcı yazma erişimine etkisi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Kırmızı, F. S. (2015). Yaratıcı drama ve yaratıcı yazma uygulamalarının yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(181), 83-115.
- Köse, H. (2015). *Skolastik fantazy*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Kuzu, A. (2009). Öğretmen yetiştirme ve mesleki gelişimde eylem araştırması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(6), 425-433.
- Malafantis, K., Ntoulia, A. (2011). Rewriting fairy tales: new challenge in creativity in the classroom. *Extravio. Revista Electronica de Literatura Comparada*, 6, 1-8.
- Maltepe, S. (2006). Türkçe öğretiminde yazılı anlatım uygulamaları için bir seçenek: Yaratıcı yazma yaklaşımı. *Ankara Üniversitesi Dil Dergisi*, 132, 58-59.
- Maltepe, S. (2006). *Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından Türkçe derslerindeki yazma süreçlerinin ve ürünlerinin değerlendirilmesi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Moran, B. (2014). *Edebîyat kuramları ve eleştiri*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- McNiff, J. (2002). *Action research for professional development: concise advice for new action researchers* (third edition). Jean McNiff. <https://www.jeanmcniff.com/ar-booklet.asp>
- Oğuz, S. G. (2017). *Masalları birleştirme yoluyla ortaokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Oral, G. (2003). *Yine yazı yazıyoruz- okulda/işyerinde/evde kullanılacak yaratıcı yazı etkinlikleri ve kurumsal temelleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Özdemir, E. ve Binyazar, A. (2006). *Yazma öğretimi/Yazma sanatı*. İstanbul: Papirüs Yayınları.
- Öztürk, E. (2007). *İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin değerlendirilmesi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Pawliczak, J. (2015). Creative writing as a best way to improve writing skills of students. *Sino- US English Teaching*, 12 (5), 347-352.
- Robinson, K. (2001). *Out of our minds learning to be creative*. UK, by Capstone.
- Sekmen, M. (2017). Masallar ve 'Anlat İstanbul' filminin toplumsal cinsiyet eleştirisi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(3), 827-845.
- Sezer, M. Ö. (2010). *Masallar ve toplumsal cinsiyet*. İstanbul: Evrensel Basım Yayın.
- Sezer, M. Ö. (2015). Simurg'un kanatlarını takmak mı? Sarayın merdivenlerine camdan ayakkabılar bırakmak mı? H. Köse (Edt.), *Skolastik fantazy* (ss. 53-67). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Taş, G. (2016). Feminizm üzerine genel bir değerlendirme: kavramsal analizi, tarihsel süreçleri ve dönüşümleri. *Akademik Hassasiyetler*, 163-175.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, R. (1993). *Yaratıcılık ve yenilik*. İstanbul: Sistem Yayınları.
- Yılmaz, A. (2012). Çocuk eğitiminde masalın yeri (Binbir Gece Masalları Örneği). *SDÜ Fen Edebîyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 25, 299-306.
- Zuber-Skerritt, O. (2001). Action learning and action research: Paradigm, praxis and programs. *Effective Change Management through Action Research and Action Learning: Concepts, Perspectives, Processes and Applications*, 1-20. https://www.ufs.ac.za/docs/librariesprovider43/service-learning-documents/articles-documents/art_zuber_skerritt_2001-333-eng.pdf?sfvrsn=aa1bf021_0

EXTENDED ABSTRACT

An Action Research on Improving 7th Grade Students' Creative Writing Skills: Creating an Anti-Tale

Writing, which is one of the expression skills, is the expression of an individual's feelings and thoughts in writing by adhering to certain rules. In writing skills, the individual takes an active role in the process. The individual writes within the framework of a plan by filtering what he/she has learned through his/her own mind and putting them in order. The writings of individuals who have developed these aspects will be creative writings. Creative writing means that an individual freely writes his/her ideas and feelings on any subject and creates original writings. Creative writing activities allow the student freedom and enable the student to convey his/her feelings and thoughts without limiting the student's mental world. In Turkish education, different literary genres are utilized while gaining writing skills. One of these genres is fairy tales. Of course, fairy tales also have benefits. The importance of fairy tales created around oral culture has been emphasized especially by studies in the field of children's literature. The vocabulary and dream worlds contained in fairy tales contribute to the child's development, language skills and imagination, but it is also necessary to see the negativities of this literary genre and bring solutions to the problems. The biggest problem of traditional fairy tales is the aforementioned concept of gender equality. Thanks to researchers focusing on gender equality in fairy tales, different forms of fairy tales have started to emerge and be produced. With the criticisms brought to the fairy tale, methods such as rewriting or changing the fairy tale have been created. Along with these, a new concept in the literature, "anti-tale" has emerged. Anti-fable, which includes the change, transformation and rewriting of fairy tales, is also used with the name of counter fairy tale. With the anti-fairy tale, children encounter fairy tales that are suitable for both creative writing skills and age and gender equality, and they can even create these fairy tales. In this way, children will have created a new genre by using the creative writing method. 'Action research', one of the qualitative research methods, was used in the study. The study group of the research was formed by the convenience sampling method, one of the purposeful sampling methods. First, the students were asked to write a fairy tale and these fairy tales were evaluated using the "Creative Writing Skills Evaluation Form". Five students who received the lowest score from the form were included in the study.

In the research, anti-fairy tales were created by trying to develop creative writing skills. The stages in the research action plan were completed week by week in accordance with the plans. In the applications, the students first wrote a fairy tale without any guidance, then they performed creative writing activities under the guidance of the researcher. In the third stage, the fairy tales "Little Red Riding Hood, Frog Prince, Snow White Prince and the Seven Dwarfs, Rapunzel, Cinderella's Riddle" prepared in cooperation with Odeabank and Can Publications were read interactively with the children. These fairy tales were selected in line with the opinions of field experts because they meet the age groups of the students and the internal and external structure elements that should be in children's literature products. In addition, these fairy tales were preferred because they guided the students in creating anti-fairy tales. In the fourth stage, the concept of anti-fairy tale was explained to the students and they were asked to rewrite a fairy tale of their choice in accordance with the concept of anti-fairy tale.

In this study, the aim was exactly for the students to create a new fairy tale by using the anti-tale as a creative writing method. In the study, five students' anti-fairy tales were evaluated and it was seen that four of these fairy tales measured by the "Creative Writing Skills Assessment Form" were at a moderate level and one of them was at a good level of creative writing and anti-fairy tales. When

the results of the findings of all students were analyzed, it was determined that they improved their creative writing skills and put forward correct examples of anti-fairy tales.